

บทที่ 4 ธุรกิจลิสซิ่ง

4.1 ประเภทของธุรกิจลิสซิ่ง

การประกอบธุรกิจลิสซิ่งในประเทศไทยนั้น จะดำเนินการในลักษณะการให้สินเชื่อเงินสด (เงินสด) และสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในส่วนของภูมิภาคที่บริษัทลิสซิ่งมีขนาดเล็ก ส่วนสินเชื่อประเภทอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรม การให้เช่ารถยนต์ นั้นมีน้อยมากโดยจะเป็นบริษัทลิสซิ่งขนาดใหญ่ที่อยู่ในส่วนกลางมากกว่า

ประเภทของการประกอบธุรกิจลิสซิ่งในประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การเช่าซื้อสินทรัพย์ (Hire Purchase) โดยมีลักษณะเป็นการเช่าซื้อที่มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เช่น 12 เดือน 36 เดือน 48 เดือน เป็นต้น โดยมีการทำสัญญากันระหว่างลูกค้า ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา กับบริษัทลิสซิ่ง โดยที่ลูกค้าที่เป็นผู้เช่าซื้อจะต้องจ่ายเงินแก่บริษัทลิสซิ่งโดยผ่อนชำระเป็นเดือนๆ พร้อมกับอัตราดอกเบี้ยที่ได้ตกลงกันในตอนทำสัญญา ซึ่งลูกค้าที่เป็นผู้เช่าซื้อจะได้รับโอนกรรมสิทธิ์ได้ก็ต่อเมื่อได้ผ่อนชำระเงินจนครบแล้ว การเช่าซื้อสินทรัพย์ในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการให้สินเชื่อในการซื้อรถยนต์โดยเฉพาะรถยนต์มือสอง มีบางที่ให้สินเชื่อกับรถยนต์ใหม่ซึ่งภายหลังเป็นที่นิยมของบริษัทรถยนต์เองที่ต้องการปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ที่ซื้อรถยนต์ในบริษัทของตนเองอันเป็นการหารรายได้เพิ่มของบริษัทรถยนต์ในปัจจุบันนี้ แต่สินเชื่อในลักษณะการเช่าซื้อสินทรัพย์ ประเภทนี้ก็มีความเสี่ยงสูงเช่นกัน แต่ว่าเป็นที่นิยมมากที่สุดในการลิสซิ่งในประเทศไทย

2. การเช่าสินทรัพย์ (Commercial and Factoring Leasing) โดยมีลักษณะเป็นการให้บริการเช่าสินทรัพย์ทุกประเภท โดยที่ผู้ประกอบการที่ขอเช่าสินทรัพย์นั้นจะต้องเป็นนิติบุคคล ซึ่งสินทรัพย์ที่เช่านั้นได้แก่ อุปกรณ์การผลิต เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น ซึ่งการให้บริการเช่าสินทรัพย์ในลักษณะนี้จะมีน้อย โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค

3. การให้เช่ายานพาหนะ (Fleeting Leasing) โดยมีลักษณะเป็นการให้บริการเช่าใช้ยานพาหนะ โดยที่ผู้เช่าไม่มีพันธะหรือไม่ผูกพันในยานพาหนะที่เช่า เช่น ไม่มีความเป็นเจ้าของ ไม่มีภาระในการผ่อนชำระ ไม่มีภาระในการซ่อมแซม การต่อทะเบียนและการทำประกันภัย โดยที่จะเป็นภาระของบริษัทลิสซิ่งทั้งหมด เพียงแต่ผู้เช่าจ่ายเงินค่าใช้บริการในการเช่าเท่านั้น เช่น รถบรรทุก รถบัส และยานพาหนะที่ใช้ในการก่อสร้าง เป็นต้น

4. การปล่อยสินเชื่อบริษัท หรือสินเชื่อบริษัท (Leasing) โดยมีลักษณะเป็นการปล่อยสินเชื่อบริษัทแก่ผู้ที่มีความต้องการเงินด่วน โดยผู้ให้บริการจะนำสินทรัพย์ของตนมาจดจำนองกับทางบริษัทผู้เช่า โดยส่วนใหญ่จะเป็นสินทรัพย์ที่ซื้อขายคล่อง เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ เป็นต้น ซึ่งการปล่อยสินเชื่อบริษัท หรือสินเชื่อบริษัทนี้จะเป็นการให้สินเชื่อในจำนวนเงินที่ไม่มากนัก โดยที่ผู้ให้บริการจะต้องจ่ายเงินคืนให้แก่บริษัทผู้เช่า โดยผ่อนชำระเป็นเดือนๆ หรือชำระทั้งหมดในครั้งเดียว พร้อมกับอัตราดอกเบี้ยที่ได้ตกลงกันในตอนทำสัญญา

ซึ่งธุรกิจนี้ถือว่าเป็นสถาบันการเงินรูปแบบหนึ่งที่ทำให้บริการสินเชื่อ เพียงแต่เป็นการให้สินเชื่อในรูปแบบของสินทรัพย์มากกว่าที่จะเป็นเงินสดเท่านั้น

4.2 ลักษณะการประกอบการธุรกิจสินเชื่อในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการประกอบการธุรกิจสินเชื่อในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยส่วนใหญ่จะเน้นการให้บริการสินเชื่อเงินด่วนและสินเชื่อในการซื้อรถยนต์ โดยเฉพาะรถยนต์มือสอง ซึ่งถือเป็นการให้สินเชื่อในลักษณะสินเชื่อระยะสั้นและเช่าซื้อ โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ที่เป็นความต้องการสินเชื่อในลักษณะของบุคคลธรรมดา ที่มีความต้องการใช้เป็นพาหนะในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นสาเหตุมาจากที่จังหวัดเชียงใหม่ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่ดีพอ ที่มีอยู่ก็ไม่มีประสิทธิภาพ จึงมีการใช้ยานพาหนะ โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์กันมากและมักจะมีตัวแทนขายรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นนายหน้าให้อีกด้วย ส่วนการให้สินเชื่อระยะสั้นหรือสินเชื่อเงินด่วนนั้นก็เพื่อต้องการนำเงินไปใช้หมุนเวียนระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ โดยรวมแล้วตลาดสินเชื่อในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นมักจะเป็นผู้ใช้บริการในนามบุคคลธรรมดามากกว่าที่จะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเหมือนกับภาพรวมของทั้งประเทศ ในขณะที่เดียวกันบริษัทเงินทุนหรือบริษัทไฟแนนซ์ก็รุกเข้ามาในธุรกิจนี้ด้วยเพราะเป็นธุรกิจที่ให้กำไรมาก โดยเฉพาะตลาดรถยนต์มือสองที่อัตราดอกเบี้ยสูงกว่ารถยนต์ใหม่ และเนื่องจากที่บริษัทเงินทุนหรือบริษัทไฟแนนซ์มีเงินทุนเป็นจำนวนมากทั้งยังมีสาขาที่ทั่วถึงครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งได้เปรียบกว่าบริษัทผู้เช่าในท้องถิ่น จึงทำให้บริษัทผู้เช่าในท้องถิ่น อาจจะไม่สามารถที่แข่งขันในธุรกิจนี้ได้ในอนาคต

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการบริษัทผู้เช่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นั้นจะสามารถทำให้บริษัทผู้เช่าในท้องถิ่นได้แก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการในอันที่จะสามารถแข่งขันในธุรกิจนี้ได้ต่อไป

กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจลิสซิ่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1. บริษัทนิ่มซี่เส็งลิสซิ่ง
2. สิ้นปราณีลิสซิ่ง
3. รุ่งไพศาลลิสซิ่ง
4. อินทรลิสซิ่ง กรู๊ป
5. มิตรสินลิสซิ่ง
6. บริษัท เอส.แอล ลิสซิ่ง จำกัด
7. มาสด้าลิสซิ่ง (Mazda leasing)
8. โตโยต้าลิสซิ่ง (Toyota leasing)
9. ฟอร์ดลิสซิ่ง (Ford leasing) ฯลฯ

4.3 หลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อของบริษัทลิสซิ่ง

ในการพิจารณาให้สินเชื่อที่บริษัทลิสซิ่งจะคำนึงถึงปัจจัยต่างๆของลูกค้าตลอดจนความต้องการของลูกค้า โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระเงินของลูกค้า เช่น ลักษณะการประกอบการอาชีพ รายได้ ความเป็นไปได้ในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น ตลอดจนพิจารณาถึงหลักทรัพย์ที่ค้ำประกัน ระยะเวลาและเงื่อนไขต่างๆ ที่บริษัทลิสซิ่งได้กำหนดมาตรฐานไว้ นอกจากนี้จะต้องมีบุคคลที่เชื่อถือได้มาค้ำประกัน ทั้งนี้เพื่อต้องการลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจประเภทนี้ ก่อนที่จะพิจารณาว่าจะอนุมัติหรือไม่ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าด้วยถึงจะตกลงทำสัญญาระหว่างกัน

เอกสารที่ต้องใช้ในการขออนุมัติสินเชื่อกับบริษัทลิสซิ่ง

กรณีบุคคลธรรมดา

- สำเนาบัตรประชาชน / บัตรข้าราชการ
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สลิปเงินเดือน หรือ หนังสือรับรองรายได้
- สำเนาสมุดเงินฝากย้อนหลัง 6 เดือน
- เอกสารของหลักทรัพย์ค้ำประกัน (ถ้าต้องใช้)

กรณีนิติบุคคล

- หนังสือรับรองนิติบุคคลทั้งชุด ออกไม่เกิน 180 วัน
- ใบทะเบียนพาณิชย์
- งบการเงิน

- สำเนาบัตรประชาชนของกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และผู้ค้ำประกัน
- สำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และผู้ค้ำประกัน
- เอกสารทางการเงินของผู้ค้ำประกัน
- เอกสารของหลักทรัพย์ค้ำประกัน (ถ้าต้องใช้)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University